

Міністерство освіти та науки України
Чернівецький коледж дизайну та економіки

Презентація
на тему:
«Історичний контекст політичних
ідеологій»

Роботу перевірила:
Викладач
Шеремета Я.П

Роботу виконала:
студентка групи 3-203 А
Антонеску Л.І.

м. Чернівці - 2016

Зміст:

1. Вступ;
2. Сутність і функції політичної ідеології;
3. Соціально-політичні ідеї лібералізму та неолібералізму;
4. Ідеологія і політика консерватизму і неоконсерватизму;
5. Соціалізм і соціал-демократизм;
6. Анархізм, троцькізм і фашизм;
7. Національні ідеології (націоналізм) і ідеологія «нових лівих»;
8. Ідеологія альтернативних рухів;
9. Список літератури.

Політична ідеологія — система концептуально оформлених уявлень, ідей і поглядів на політичне життя, яка відбиває інтереси, світогляд, ідеали, настрої людей, класів, націй, суспільства, політичних партій. Відповідно до цього виділяють 3 основних політичних ідеології: лібералізм, консерватизм, соціал-демократія. Значну роль у сучасному світі відіграють також національні ідеології, правий неоконсерватизм екстремістського толку, фашизм, анархізм, ідеологія «зелених» та інші.

Сутність і функції політичної ідеології

Політичні ідеології - продукт епохи Просвітництва і тому в них неминуче відобразились взаємовиключні ідеї соціального прогресу: раціональна соціально-політична думка епохи пропонувала різні моделі суспільного розвитку.

- ❖ Представники правого спектру вбачали можливість прогресу в суспільстві, заснованому на вільній конкуренції, ринкових відносинах і пріоритеті приватної власності.
- ❖ Ідеологи лівого спектру робили акцент на радикальне перетворення суспільства в ім'я досягнення рівності, соціальної справедливості і створення соціальних передумов для розквіту індивіда. Обидва крайні фланги представлені ультраправими та ультралівими, а між ними знаходяться ідеологи центристського напрямку.

Політичний спектр

Сутність і функції політичної ідеології

Політичні ідеології поліфункціональні, основними їх функціями є:

- оволодіння суспільною свідомістю;
- впровадження в суспільну свідомість власних оцінок минулого, сьогодення і майбутнього;
- завоювання суспільної думки з приводу цілей і завдань політичного розвитку;
- згуртування суспільства на основі інтересів певної соціальної спільноти.

Соціально-політичні ідеї лібералізму та неолібералізму

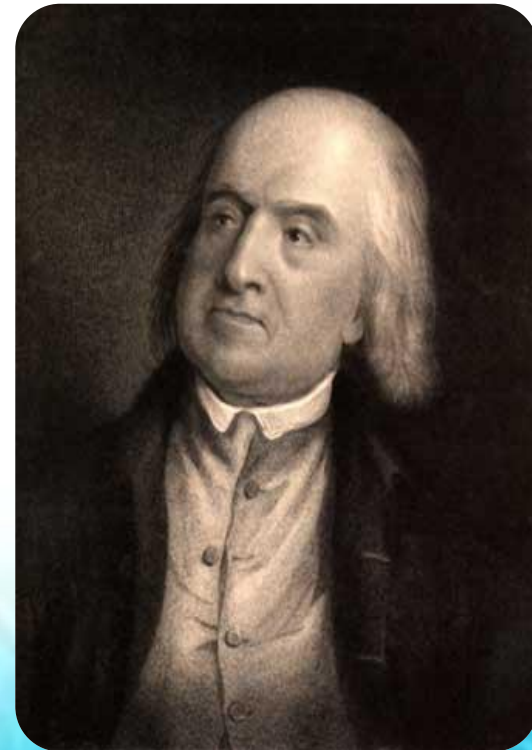

Лібералізм як ідеологія космополітичного за своєю природою соціального класу являє собою транснаціональний феномен. Серед творців та видатних апологетів лібералізму є англійці Т. Гоббс, Д. Локк, А. Сміт, І. Бентам, французи П. Монтеस्कє та Б. Констан, німці І. Кант і В. Гумбольдт, американці Т. Джефферсон і Д. Медісон, наші сучасники німець Ф. Хайєк, американці Р. Даль, Д. Гелбрейт та інші.

- ❖ І. Кант підвів під лібералізм філософсько-етичне підґрунтя. В його тлумаченні кожна особа має довершене достоїнством і абсолютну цінність;
- ❖ Англієць І. Бентам (1748-1832) у теорії утилітаризму «приземлив» ліберальну позицію і поклав у її основу принцип корисності. Мета кожної людини, за Бентамом, полягає в одержанні максимуму задоволень і уникненні страждань.

І. Кант

І. Бентам

Неолібералізм

Неолібералізм - «етатистський» різновид лібералізму, оскільки основне розходження неолібералізму з класичним лібералізмом полягає в різному розумінні ними соціальної ролі держави. Ідея «відповідальності держави» за добробут усіх громадян, покладена в основу цієї концепції, принципово протистоїть ідеї ринкового регулювання розподільних відносин.

Ф.Фукуяма

Недосконалість лібералізму відбивають принципи настанови його антипода в особі консерватизму.

Таким чином, сам людський егоїзм обумовив необхідність втручання держави в соціально-економічні відносини. Логіка природних законів соціального життя взяла гору над позірною універсальністю принципів лібералізму.

Консерватизм і неоконсерватизм

Основи консерватизму заклали на межі XVII і XIX століть англієць Е. Берк та французи Ж. де Местр і Л. Бональд. їх соціальна філософія базувалась на уявленні про обмеженість людського розуму в його можливості вичерпного осягнення суспільства

Консерватори надавали безумовної переваги еволюційним соціальним змінам, виходячи з ідеї обмеженості людського розуму у визначенні орієнтирів соціального процесу і органічного характеру суспільства і держави.

Такий підхід передбачає однозначне негативне ставлення консерваторів до революцій. Спираючись на соціальний досвід революційних потрясінь, консервативна політична думка приходять до таких узагальнених висновків:

- не можна здійснити докорінний розрив із соціальною дійсністю, оскільки це можна припустити лише в умоглядному теоретизуванні;
- абсолютно неможливо втілити в практичній політиці моделі суспільства, які були сконструйовані на раціональних принципах, оскільки їх реалізація неминуче наштовхнеться на закладені в суспільстві антагоністичні суперечності;
- створена у світі абстракцій «соціальна інженерія» закономірно приведе до прямо протилежних соціальних результатів і непомірних соціальних витрат.

Соціалізм і соціал-демократизм

Ідеї соціалізму відомі з давніх часів, але повне теоретичне обґрунтування та ідеологічне оформлення вони одержали у ХІХ ст. Для соціалізму є характерною недооцінка або заперечення індивідуальної економічної свободи, конкуренції та неоднакової винагороди за працю як передумов зростання матеріального добробуту індивіда і суспільства

Перші спроби створити ідеал такого соціального ладу зробили в ХVІ-ХVІІ ст. Т. Мор і Т. Кампанелла, а наприкінці ХVІІІ - початку ХІХ ст. -- соціалісти-утопісти Сен-Сімон, Фурє і Оуєн. У середині ХІХ ст. К. Маркс і Ф. Енгельс в особі промислового пролетаріату знайшли соціальну опору для реалізації соціалістичного ідеалу.

Соціал-демократизм виник наприкінці ХІХ століття. Один з лідерів ІІ Інтернаціоналу Е. Бернштейн у праці «Передумови соціалізму і завдання соціал-демократії» (1899) піддав ревізії класичні положення марксизму. Е. Бернштейн дійшов узагальненого висновку про докорінну зміну орієнтирів пролетаріату - з класово-революційних на еволюційно-реформістські.

Е. Бернштейн

- ❖ У 1951 р. концепція «демократичного соціалізму» стала програмою соціал-демократичного руху, проголосивши головними цінностями свободу, справедливість і солідарність.
- ❖ Наприкінці 80-х років ХХ ст. пріоритетною цінністю в «демократичному соціалізмі» стала солідарність

Анархізм, троцькізм і фашизм

Суть анархізму полягає в абсолютизації індивідуалізму. На перший погляд, у цьому анархізм є тотожним лібералізму. Однак ця посилка лише формально споріднює обидві течії. їх «розлучає» розуміння соціальної ролі держави: у лібералів вона є органом соціального договору і гарантією свободи індивіда, в анархістів - бар'єром і перешкодою утвердженню свободи особистості, втіленням соціального лиха, яке має бути знищене

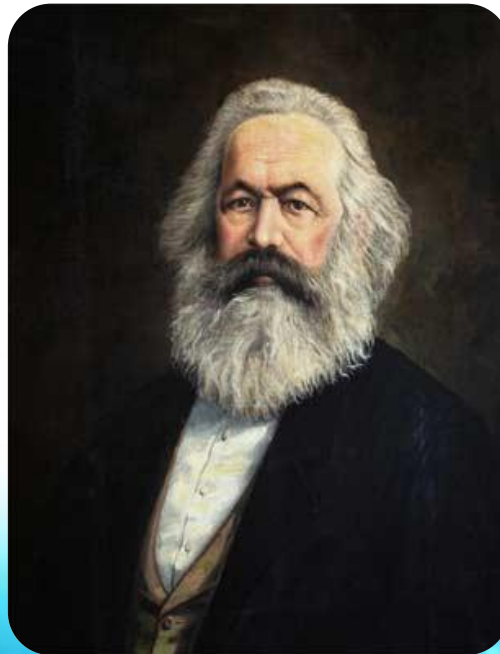

Троцькізм

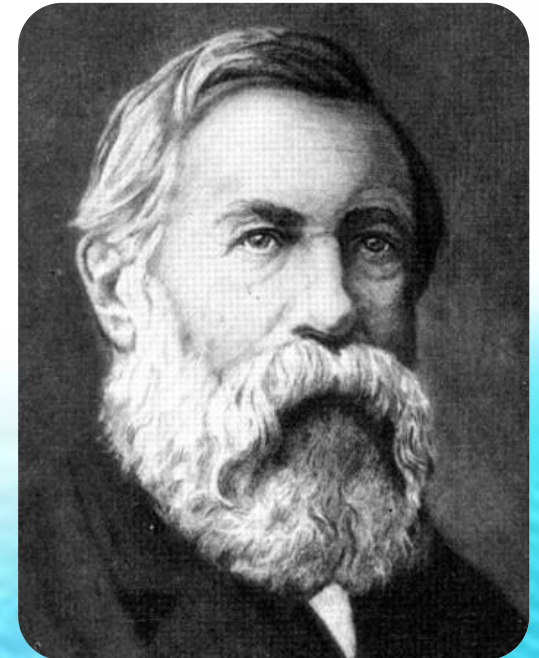
Квінтесенцією троцькізму є доктрина «перманентної революції». Л. Троцький (1879-1940) осучаснив марксистську ідею безперервної революції. К. Маркс і Ф. Енгельс розглядали її як довгий ланцюг якісно відмінних один від одного етапів, що наближають революцію до її неминучої мети - завоювання пролетаріатом державної влади і усунення від неї заможних класів.

Л. Троцький

К. Маркс

Ф. Енгельс

Фашизм

У політології склалось подвійне розуміння фашизму: як конкретно історичного різновиду політичних ідеологій в Італії, Німеччині та Іспанії в 20-40 рр. ХХ ст. і як ідеології, що позбавлена певного ідейного змісту і формується з метою виправдання політики пригнічення демократії і апологетики насилля як основної політичної технології. Звіряча подоба фашизму і його політичні обриси були характерними для франкістської Іспанії, салазарівської Португалії, Аргентини за президента Перона (1943-1955), Греції кінця 1960-х років та ряду латиноамериканських і африканських країн (Чілі, Бразилія,

Націоналізм і ідеологія «нових лівих»

Ідеологія націоналізму (за висловом В. Соловйова - «прапор поганих народних пристрастей») містить аксіоми, які проголошують пріоритет:

- ❖ національних (етнічних) цінностей перед особистими;
- ❖ своєї культури перед іншими;
- ❖ державності перед усіма іншими формами самоорганізації етносу;
- ❖ національного минулого (частково міфологізованого) і бажаного національного майбутнього перед теперішнім, яке розглядається як «викривлення» історії;
- ❖ «народного» життя і культурної самобутності перед життєвими настановами «безкореневої» інтелектуальної еліти.

«Нові ліві»

Титул «нові ліві» - спроба назвати іншого лідера-натхненника в революційних потрясіннях. Ідеолог «нових лівих» Г. Маркузе (1898-1979) заявив, що робітничий клас індустріальних країн приєднався до споживацької гонки і значною мірою інтегрував до капіталістичного суспільного організму, а тому втратив роль соціально-політичного гегемона. Утопізм, властивий ідеології «нових лівих», і безперспективність шляхів досягнення соціальної гармонії приводить до зменшення прибічників руху «нових лівих».

Г. Маркузе

Ідеологія альтернативних рухів

Альтернативні соціальні ідеї відбивають прагнення вийти за межі традиційних ідеологічних систем і дати тлумачення новим соціальним проблемам наприкінці нинішнього тисячоліття з позицій гуманізму через провідне поняття «людина». Носіями альтернативного світогляду виступають не класи, партії і соціальні групи, а **об'єднання однодумців**, які утворюються на основі їх прихильності до певних соціальних цінностей. До них відносяться пацифісти, феміністи, екологісти т.і.

Висновки:

Усі сучасні політичні ідеології, відбиваючи конфлікти соціального буття, перебувають у сталий розвиток. Ідеології набувають нові історичні форми, запозичуючи друг в одного ціннісні орієнтири, які краще виконують роль мобілізації, організації певних соціальних верств, направляють їх соціальне дію. Так лібералізм стає «соціальнішим», а соціалізм – «ліберальнішим». Консерватизм засвоює цінності лібералізму. Сучасні ідеології хіба що відступають від одностороннього бачення світу, рухаються шляхом взаємопроникнення і взаємодоповнення. Однак поки що не призводить до втрати їх самоідентичності. У ідеологіях позначається соціальний інтерес і вишукування більш реалістичних і найефективніших програм у суспільному розвитку.

Список використаної літератури:

1. Холод В.В. Лекції з політології: Навч.посіб. - 2-ге вид., - Суми: ВТД „Університетська книга”, 2003. - 408с.
2. Бакунин М.А. Философия. Социология. Политика. - М., 1989.
3. Боднар А. Основы политологии. - К., 1991.
4. Бодуен Жан. Вступ до політології. - К., 1995.
5. Зеркин Д.П. Основы политологии. - Ростов-на-Дону, 1996.
6. Мангейм Дж.Б., Рич Р.К. Политология: Методы исследования. - М., 1997.
7. Панарин А.С. Политология. - М., 1998.
8. Политология: Учеб. пособ. для техн. университетов / Под ред. М.А. Василика. 3-е изд. - СПб., 2000.

Дякую за увагу!